

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia piątek, 22 listopada 2024 r.

Poz. 2732

UCHWAŁA NR 245/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 13 listopada 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr 0007.36.2024 Rady Miejskiej w Kargowej z dnia 21 października 2024 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza nieważność § 5 ust. 1 w zakresie słów "i terminowo" oraz § 5 ust. 2**, jako sprzecznych z art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 70 ze zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1176) oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 888 ze zm.).

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Kargowej podjęła w dniu 21 października 2024 r. uchwałę nr 0007.36.2024 w sprawie poboru podatków w drodze inkasa. Uchwała jest aktem prawa miejscowego, została opublikowana 26 października 2024 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego pod pozycją 2466.

Rada Miejska w § 5 ust. 1 przedmiotowej uchwały postanowiła, że cyt.: "*Ustala się wynagrodzenie dla inkasentów w wysokości 8 % od zebranych i terminowo przekazanych kwot podatków, o których mowa w § 1 uchwały*". Natomiast w § 5 ust. 2 badanej uchwały Rada postanowiła, że cyt.: "*Wynagrodzenie będzie wypłacane inkasentowi w ciągu 30 dni od dnia rozliczenia podatków*".

Oceniając zgodność ww. postanowień § 5 ust. 1 w zakresie słów "i terminowo" oraz § 5 ust. 2 przedmiotowej uchwały z przepisami prawa, Kolegium Izby stwierdziło, że naruszają one art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym.

Zgodnie z art. 7 ustawy Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wobec powyższego podstawa ich działania w realizacji zadań publicznych musi każdorazowo wynikać z normy prawa materialnego, upoważniającej organ do podjęcia konkretnego działania. Nie mogą zatem podejmować działań faktycznych ani prawnych, które nie znajdują umocowania w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, o których stanowi art. 87 ustawy Konstytucja RP.

Samorząd terytorialny i jego organy działają na podstawie i w granicach prawa. Art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym stanowi, że do właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Na podstawie art. 40 ust. 1 tej ustawy gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy, ale tylko na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego. Przepisem ustawowym zawierającym upoważnienie dla rady gminy do zarządzania poboru podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości

wynagrodzenia za inkaso jest art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Natomiast na podstawie art. 6b ustawy o podatku rolnym rada gminy może zarządzić pobór podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso. Z kolei art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym uprawnia radę gminy do zarządzenia poboru podatku leśnego, od osób wymienionych w art. 6 ust. 2 ww. ustawy, w drodze inkasa, oraz do wyznaczenia inkasentów i do określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Wprowadzając zapis § 5 ust. 1 uchwały o treści: cyt.: "*Ustala się wynagrodzenie dla inkasentów w wysokości 8 % od zebranych i terminowo przekazanych kwot podatków, o których mowa w § 1 uchwały*" - w zakresie słów "*i terminowo*" Rada Miejska w Kargowej przekroczyła wskazane wyżej delegacje ustawowe. Przepisy art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym nie wyposażają rady gminy do stanowienia dodatkowych uregulowań w przedmiocie inkasa.

Nie można uzależnić wypłaty wynagrodzenia z tytułu poboru podatku od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa, wynagrodzenia z tytułu poboru podatku rolnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wynagrodzenia z tytułu poboru podatku leśnego od osób wymienionych w art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym w drodze inkasa - od terminowego przekazania podatków do urzędu gminy. Zasady odpowiedzialności za niewykonywanie lub nienależyte wykonywanie obowiązków przez inkasentów oraz zasady postępowania organu podatkowego regulują przepisy art. 30 § 2, § 3 oraz § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 ze zm.).

Wprowadzając zapis § 5 ust. 2 uchwały o treści: cyt.: "*Wynagrodzenie będzie wypłacane inkasentowi w ciągu 30 dni od dnia rozliczenia podatków*" Rada Miejska w Kargowej przekroczyła wskazane wyżej delegacje ustawowe. Przepisy art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym nie upoważniają rady gminy do stanowienia uregulowań w zakresie terminu wypłacenia wynagrodzenia inkasentowi.

W wyroku z dnia 12 maja 2010 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I OSK 672/10 Naczelny Sąd Administracyjny, odwołując się do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 maja 1998 r., sygn. U/19/97, OTK ZU nr 4/1998 r. poz. 48, s. 262 zwrócił uwagę na to, że przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego, podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych, w drodze wykładni celowościowej. Organ wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Nie jest upoważniony ani do regulowania tego, co zostało już ustawowo uregulowane, ani też do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego (LEX nr 595462). Podobnie w wyroku z dnia 05 lipca 2013 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt I SA/Kr 211/13 (LEX nr 1342556) Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie wyraził pogląd, iż naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Niedopuszczalnym jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii.

Zdaniem Kolegium Izby wskazane powyżej postanowienia badanej uchwały: § 5 ust. 1 w zakresie słów „*i terminowo*” oraz § 5 ust. 2 wykraczają poza kompetencje organu stanowiącego gminy, określone przepisami art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym.

Zgodnie z zasadą legalizmu, wyrażoną w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Mając na uwadze powyższe należało uznać, że wskazane wyżej i zakwestionowane przez Kolegium Izby regulacje aktu prawa miejscowego - istotnie naruszają obowiązujący porządek prawny.

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, służy Gminie prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, za pośrednictwem tut. Kolegium, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Ryszard Zajączkowski